

1 januari

Ett nytt år

JAG VET ALLT om hur hopplöst det är att övervinna kroniska frestelser. Detta är inte allvarligt, under förutsättning att lättretlighet, irritation om man inte ständigt är bäst, otålighet med mera inte får övertaget. Det är inte *mängden* av misslyckanden som egentligen bryter ner oss, om vi bara bättrar oss varje gång. Vi blir naturligtvis synnerligen leriga och trasiga barn innan vi äntligen kommer hem. Men badrummen står redo, handdukarna är framlagda och rena kläder finns i skåpen. Det enda farliga är att tappa humöret och ge upp. Det är när vi lägger märke till smutsen som Gud är mest närvarande i oss – detta är själva tecknet på Hans närvaro.

Din första uppgift varje morgon

DET KRISTNA LIVETS verkliga problem kommer i samma ögonblick man vaknar upp varje morgon. Alla dina önskningar och förhoppningar för dagen störtar sig över dig som vilda djur. Och din första uppgift varje morgon består helt enkelt i att skjuta dem i bakgrunden, i att lyssna till den där andra rösten, anlägga den där andra synpunkten, låta det där andra större, starkare, lugnare livet flöda in. Och på samma sätt dagen igenom: hålla på avstånd alla världsliga ting som gnager och irriterar och komma in undan vindarna.

Till att börja med kan vi endast göra det i vissa ögonblick. Men från dessa ögonblick kommer ett nytt slags liv att sprida sig genom hela vårt system; för nu låter vi Honom verka på vårt rätta jag. Det är skillnaden mellan en färg som bara läggs på ytan och en vätska eller syra som tränger rakt igenom. Han rörde sig aldrig med tomma, idealistiska fraser. När han sade: »var fullkomliga«, menade han det. Han menade att vi måste gå in för en fullständig behandling. Det är svårt, men en kompromiss av det slag vi alla helst vill leva med är ännu svårare – ja, den är omöjlig. Det kan vara svårt för ett ägg att bli en fågel, men det skulle vara ännu svårare för ett ägg att lära sig flyga. Vi är för närvarande att likna vid ägg. Och man kan inte fortsätta i det oändliga att bara vara ett vanligt hyggligt ägg. Vi måste ruvas eller gå förlorade.

3 januari

Förfriskningar på resan

DEN BESTÅENDE LYCKA och trygghet vi alla eftersträvar förvägrar Gud oss genom själva naturen hos den värld vi lever i; men glädje, njutning och munterhet har han spritt ut vida omkring. Vi är aldrig trygga, men vi har många glädjeämnen, och ibland faller vi i hänryckning. Det är inte svårt att inse varför. Den trygghet vi längtar efter skulle få oss att låta våra hjärtan vila i denna värld och resa ett hinder för vårt återvändande till Gud: några ögonblick av lycklig kärlek, ett landskap, en symfoni, ett glatt samkväm med våra vänner, ett bad eller en fotbollsmatch har ingen sådan benägenhet. Vår Fader i himmelen vederkvicker oss under resan med några trivsamma rastställen men vill inte uppmuntra oss att felaktigt uppfatta dem som vårt hem.

Uppochnervända världen

MEDAN VI BEFINNAR OSS i denna »tåredal«, där vi är plågade av hårt arbete, kringskurva av nödvändiga plikter, underkuvade av besvikelser, dömda till ständiga grubblerier och bekymmer, tror jag inte vi har någon möjlighet att urskilja det som utmärker himlen, föreställa oss hurdan den är annat än genom bilder som för oss, här och nu, verkar ytliga. Ty visst måste vi förmoda att de saligas liv är ett mål i sig självt, ja, själva målet. Det måste vara helt spontant, måste vara den fullkomliga sammansmältningen av gränslös frihet och ordning, den mest finstämda, flexibla, dunkla och underbara ordning. Hur kan man finna någon bild för detta i de »allvarliga« handlingar som utmärker antingen vårt fysiska eller vårt (nuvarande) andliga liv? Den finns varken i vårt skiftande och upprörda känsloliv eller i Vägen, som alltid i viss mån är en *via crucis* (korsets väg) ...

Det är bara på vår fritid, bara i ögonblick av tillåten festivitas som vi finner en analogi. Dans och spel *är* lättsinniga. Oviktiga förehavanden här nere, ty »här nere« är inte deras naturliga plats. Här är de ett ögonblicks vila från det liv vi är satta att leva här. Men i denna värld är allt uppochnervänt. Det som skulle vara lättja, om det blev långvarigt här, liknar troligen allra mest det som i ett bättre land är målet för allt. Glädjen är himlens allvarliga uppgift.

5 januari

Vägen

NÄR VI GÅTT VILSE i skogen är det en stor sak att få syn på en vägvisare. Den som först får se den ropar: »Titta!« Hela sällskapet samlas och stirrar på den. Men när vi väl har hittat vägen och passerar vägskyltar var och varannan kilometer, stannar vi inte och stirrar. De är till uppmuntran för oss, och vi känner tacksamhet mot den myndighet som satt upp dem. Men vi stannar inte och stirrar, åtminstone inte mycket; inte på den här vägen, inte ens om skyltarna är av silver och bokstäverna av guld. »Vi vore hellre i Jerusalem.«

Därmed inte sagt att jag inte allt som oftast kommer på mig själv med att stanna och stirra på saker och ting vid sidan av vägen som är av ännu mindre betydelse.

6 januari

Den svåra utvaldheten

VI SKULLE GÄRNA, med våra moderna demokratiska och statistiska förutsättningar, ha velat att alla människor kunde få samma start vid sitt sökande efter Gud. Man har en bild av stora, välbyggda vägar som kommer från alla riktningar med välartade människor som alla strävar efter samma sak och som kommer allt närmare varandra.

Men kristendomen är precis det motsatta! Ett folk har utvalts på hela jorden, och det folket blir renat och prövat gång på gång. En del går förlorade i öknen innan de når fram till Palestina, en del blir kvar i Babylon, andra blir likgiltiga. Det blir allt snävare, tills det återstår en enda punkt, inte större än en spjutspets – en judisk flicka som ber sina böner. Detta är vad hela mänskligheten har krympt ner till då inkarnationen äger rum.

Inte alls vad vi skulle förvänta oss, men naturligtvis alldeles i linje med det som tycks vara Guds sätt att verka ... De människor som blir utvalda är så att säga orättvist utvalda till en enorm hedersbevisning – men också till en enorm smärta. Israels folk har fått uppleva att det är deras bedrövelse som frälser världen.

7 januari

I väntan på att komma vidare

NU BEFINNER VI OSS utanför världen, på fel sida om dörren. Vi ser morgonens fräschhet och renhet, men den gör oss inte fräscha och rena. Vi kan inte smälta samman med det sköna vi ser. Men i alla Nya testamentets träd susar ett rykte om att det inte alltid kommer att vara så. En dag, om Gud vill, får vi komma *in*.

När människor blivit lika fullkomliga i frivillig lydnad som den själslösa skapelsen är i sin livlösa lydnad, då får de ikläda sig den härligheten, eller kanske en ännu större härlighet som naturen bara är en första skiss av. För du får inte tro att jag lägger fram någon slags hednisk tanke att vi ska uppgå i naturen. Naturen är dödlig och vi kommer att överleva den.

När alla solar och nebulosor är döda kommer var och en av er fortfarande att vara levande. Naturen är bara en bild, en symbol. Men den är den symbol som Bibeln inbjuder mig att använda mig av. Vi är kallade att gå in genom naturen, gå bortom den och in i den härlighet som den glimtvis speglar.

8 januari

Inför Gud

DET ÄR RELIGIONEN SJÄLV – bönen och sakramenten och ångern och tillbedjan – som i det långa loppet är vår enda väg till verkligheten. Precis som när det gäller matematiken kan religionen växa inifrån eller försvinna. Juden vet mer än hedningen, den kristne mer än juden, den moderne obestämt religiöse vet mindre än någon av de tre. Men precis som i fråga om matematiken finns den bara där och kan tillämpas på varje ny teori om det materiella universum och blir aldrig föråldrad.

När en människa kommer inför Gud finner hon, vare sig hon önskar det eller inte, att allt som verkat göra henne så olik människor från andra epoker, och till och med sitt tidigare jag, faller av henne. Hon är tillbaka där hon alltid har varit, där varje människa alltid befinner sig ... Hur komplicerad vår bild av universum än är, så kan den inte dölja oss för Gud. Det finns inget snår, ingen skog, ingen djungel som är tät nog för att gömma oss ...

I ett ögonblick, en tidsrymd för liten att mäta, på vilken plats som helst, kan allt som tycks skilja mig från Gud fly undan, försvinna, lämna mig naken inför Honom, som den första människan, som den enda människan, som om ingenting utom Han och jag existerade. Och eftersom den kontakten inte kan undvikas särskilt länge, och eftersom den innebär antingen salighet eller fasa, är det livets ärende att lära sig att tycka om den. Detta är det första och viktiga budet.

9 januari

Halvhjärtade varelser

OM DU SKULLE fråga tjugo goda människor i dag vilken dygd de tycker är den främsta, skulle nitton av dem säga »osjälviskhet«. Men om man hade frågat nästan vem som helst av de gamla kristna fäderna skulle de ha svarat »kärlek«. Inser du vad som har skett? En negativ term har ersatt en positiv, och detta har inte bara en språkvetenskaplig betydelse. Det negativa med osjälviskhet är att det antyder att man inte enbart ser till andras bästa, utan även att man avstår från sitt bästa för deras skull, som om den försakelsen, och inte de andras lycka, var det mest betydelsefulla. Jag tror inte att detta är den kristna dygden kärlek.

Nya testamentet har en hel del att säga om försakelse, men inte om försakelsen för dess egen skull. Vi uppmanas att förneka oss själva och ta våra kors på oss för att följa Kristus, och nästan varje beskrivning av vad vi ytterst uppnår om vi gör det vädjar i någon mån till begäret. Om de flesta moderna människor har uppfattningen att det är fel att begära saker för egen del och att ivrigt hoppas att få njuta av dem, antar jag att det är något som har smugit sig in från Kant och stoikerna, för det ingår inte i den kristna tron.

Det är faktiskt så, att om vi begrundar de oblyga löften om belöning och det häpnadsväckande slag av belöning som utlovas i evangelierna, verkar det som om Herren tycker att våra begär snarare är för svaga än för starka. Vi är halvhjärtade varelser som nöjer oss med lite drycker och sex och ambitioner när vi blir erbjudna oändlig glädje – ungefär som när ett okunnigt barn vill fortsätta att baka lerkakor i sandlådan därför att det inte kan föreställa sig vad ett erbjudande om en semester vid havet innebär. Vi blir alldeles för lätt tillfredsställda.

Skillnaden mellan kärlek och godhet

MED GUDS GODHET menar vi i våra dagar nästan uteslutande hans kärleksfullhet, och däri har vi kanske rätt. Och med kärlek i detta sammanhang menar de flesta av oss vänlighet – önskan att se andra än sig själv lyckliga; inte lyckliga på det ena eller det andra sättet utan helt enkelt lyckliga. Vad som verkligen skulle tillfredsställa oss vore en Gud, som sa om vadhelst vi råkade tycka om att göra: »Vad betyder det, så länge de är nöjda?« I själva verket önskar vi oss inte en Fader i himmelen så mycket som en farfar i himmelen – en senil välvilja, vilken, som man säger, »tyckte om att se ungdomen roa sig« och vars plan för universum helt enkelt vore att det med rätta kunde sägas vid slutet av varje dag: »Alla hade trevligt.«

Jag erkänner att inte många skulle formulera en teologi i just dessa ordalag, men en uppfattning som inte är mycket annorlunda ligger på lur innerst inne i många sinnen. Jag gör inte anspråk på att vara något undantag; jag skulle mycket gärna vilja leva i ett universum som styrdes enligt dessa principer. Men eftersom det är fullständigt klart att jag inte gör det och eftersom jag trots detta har anledning att tro att Gud är kärleken, drar jag den slutsatsen att min uppfattning om kärleken behöver korrigeras.